

Mythes en misverstanden rondom ADHD

INKI DE JONGE

GRONINGEN De informatie over ADHD stikt van de fouten en grote stappen-snel-thuis-conclusies. Dat constateert het platform Druk&Dwars in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen.

Vandaag gaat een nieuwe voorlichtingsregeling online, die de wetenschappelijke mythes rondom ADHD wil ontkrachten. „We zien jong gedrag aan voor een stoornis. Heel erg”, zegt Sanne te Meerman van het platform Druk&Dwars uit Groningen.

Stel. Uw zoon is druk. Hij drijft u bij tijd en wijle tot het uiterste. Hij heeft ADHD, zegt men. Hij heeft kleinere hersenen dan andere kinderen. Hij is ermee geboren. En hij komt er nooit meer vanaf. Hij heeft een her-

senstoornis.

In dit kleine stukje hierboven staan al vier fouten. Erfelijkheid speelt wel vaak een rol bij ADHD – Attention Hyperactive Deficit Disorder – maar dat het aangeboren is, is echt een misinterpretatie van het erfelijkheidsonderzoek. Vaak verdwijnen de problemen, en eventuele achterlopende hersenontwikkeling wordt dan vaak ingehaald. Er is geen scan die kan aantonen dat uw zoon ‘aantoonbaar’ minder hersenvolume of anders werkende hersenen heeft. ADHD is géén hersenstoornis.

„Een hersenstoornis, dat is echt een onzinnige bewering”, zegt Te Meerman. „Dit is een slordige interpretatiefout van wetenschappers die niet werd gecorrigeerd door de journalistiek. Het *NOS Journaal* nam het in 2017 klakkeloos over en vervolgens nieuwszenders als CNN.

Maar het is flauwekul tot en met.”

Op farmaceutische websites, in boeken en in de media gaan nogal wat indianenverhalen rond over ADHD; wetenschappelijk aantoonbare onjuistheden die als feiten zijn verpakt. De Rijksuniversiteit van Groningen, vereend in kracht met de Hanzehogeschool, VU, Accare, Druk&Dwars en diverse ADHD-partijen, wil feit van fake news scheiden. Reden waarom er vanaf vandaag op de website van Druk&Dwars een nieuwe richtlijn staat, die uitlegt wat ADHD wel en niet is. Opdat zorginkopers, hulpverleners en andere geïnteresseerden kunnen checken of de gegeven voorlichting over ADHD deugt en niet onnodig stigmatiserend is door kinderen een hersenstoornis aan te praten.

Waarom is er zoveel onduidelijk? Je zou immers zeggen dat de weten-

schappers consciëntieus hun werk doen.

„De grootste stoorzender is het maken van de ecologische fout”, zegt Te Meerman, die twee jaar geleden promoveerde op de mythevorming rondom ADHD. „Dat betekent dat kleine gemiddelde groepsverschillen worden toegepast op individuen. Je kunt zeggen dat mannen meer herseninhoud hebben dan vrouwen. Maar dat is een gemiddelde. Er zullen altijd vrouwen zijn die meer herseninhoud hebben dan mannen. Een gemiddelde zegt niets over het individu. Kijkend naar mijn eigen - behoorlijk kleinere - vrouw met wellicht kleinere hersenen, moet ik constateren dat ze duidelijk een stuk efficiënter zijn dan de mijne. Dus wat zegt afmeting?”

Er is rondom ADHD een kokervisie ontstaan, stelt hij. Ooit bedoeld

als classificatie om onderzoek en behandeling te kunnen doen, is het verworpen tot een eenzijdig en vervuild begrip, denkfouten worden nauwelijks gecorrigeerd.

Druk&Dwars wil onder meer ouders, opvoeders en docenten van drukke kinderen ondersteunen. „ADHD is in feite maar een naam”, zegt Te Meerman. „Druk gedrag kent meer oorzaken. ADHD-onderzoek is gefocust op biologische factoren. Zo wordt het belang van de geboortemaand nog nauwelijks beschreven. Vroege leerlingen krijgen twee keer zo vaak een diagnose ADHD met medicatie als late leerlingen. Sommigen gooien het op zonlicht, dat kan nauwelijks iets verklaren. We zien jong gedrag dus regelmatig aan voor een stoornis, heel erg. Daar zou zou veel meer aandacht voor moeten komen.”